

Дипломний проект

**КОМП'ЮТЕРИЗОВАНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАСІБ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
РОЗРОБКИ НМІ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЮ
УСТАНОВКОЮ**

Керівник проекту: к.т.н., проф. Скидан Ю.А.
Розробив: студент гр. КСУА-16сп з/в Літвінчук О.О.

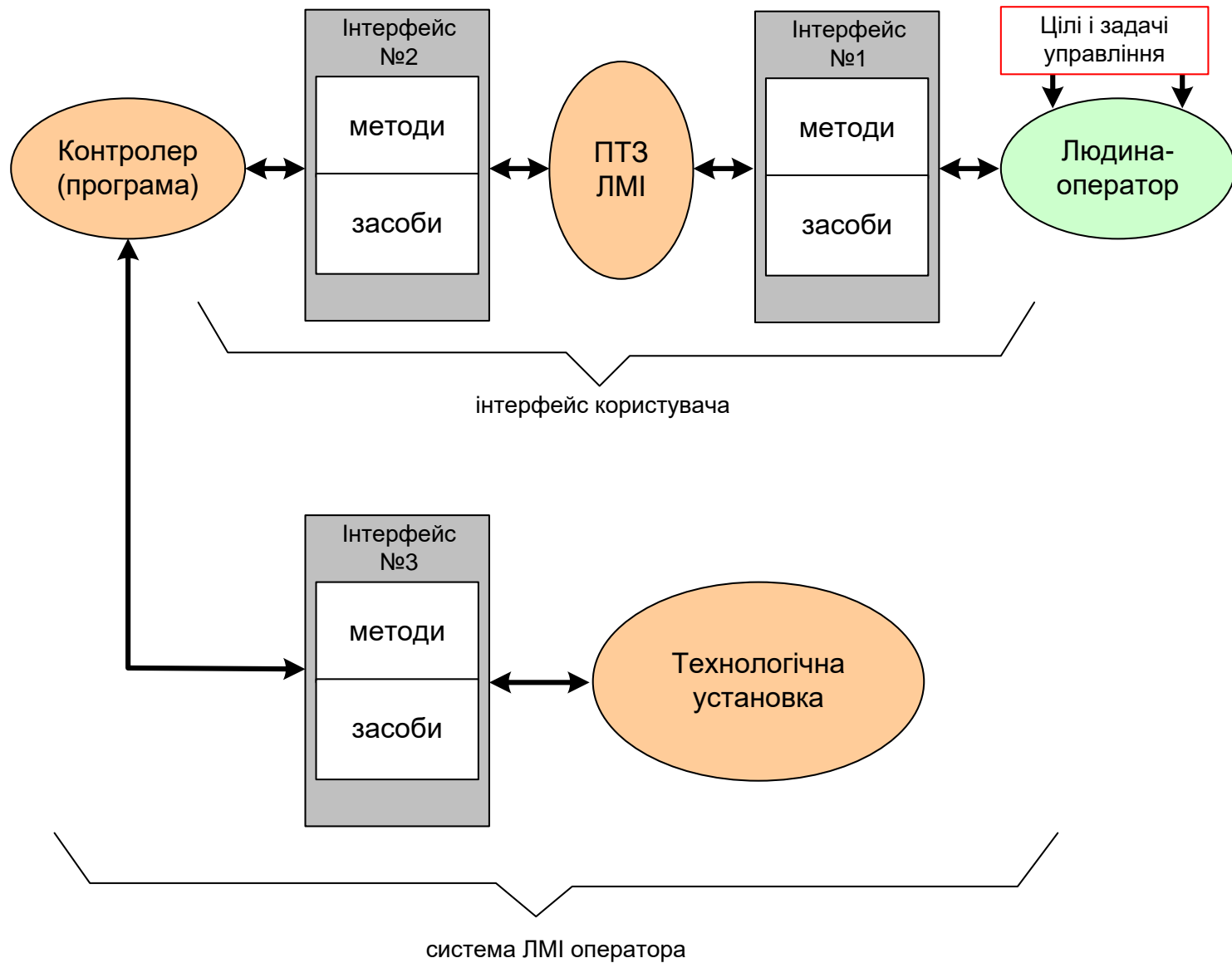
Метою розробки є створення на основі обладнання універсальної комп'ютерно-інтегрованої системи лабораторії ФКСА ВНТУ такого навчального засобу, який би забезпечував широкий спектр тематики лабораторно-практичних досліджень з вивчення як автоматизованих систем управління технологічними процесами (АСУТП), так і технології розробки їх НМІ, та вимагав мінімальних витрат коштів на свою реалізацію.

Навчальний засіб **призначений** для забезпечення лабораторно-практичних курсів ряду взаємопов'язаних професійно-орієнтованих та спеціальних навчальних дисциплін – **"Технічні засоби автоматизації", "Людино-машинні інтерфейси АСУ"**, які викладаються для студентів 4 курсу напряму підготовки 6.050202 - **"Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології"** та **"Стандарти та проектування комп'ютерно-інтегрованих систем управління"** та **"SCADA-системи та людино-машинні інтерфейси"**, які викладається студентам старшого курсу спеціальностей 151 – **"Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології"**.

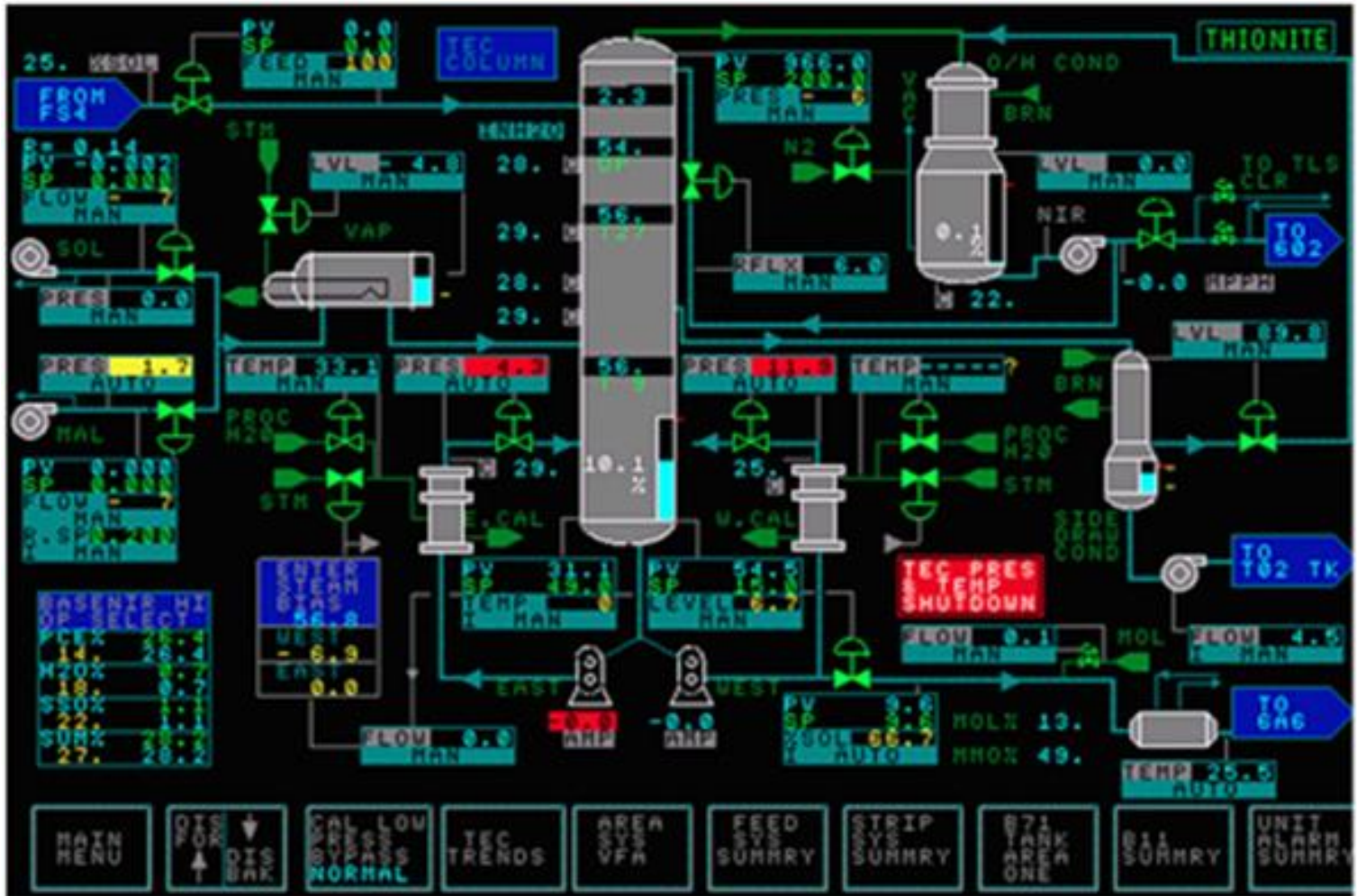
Модель виробничого процесу (технологічної установки)

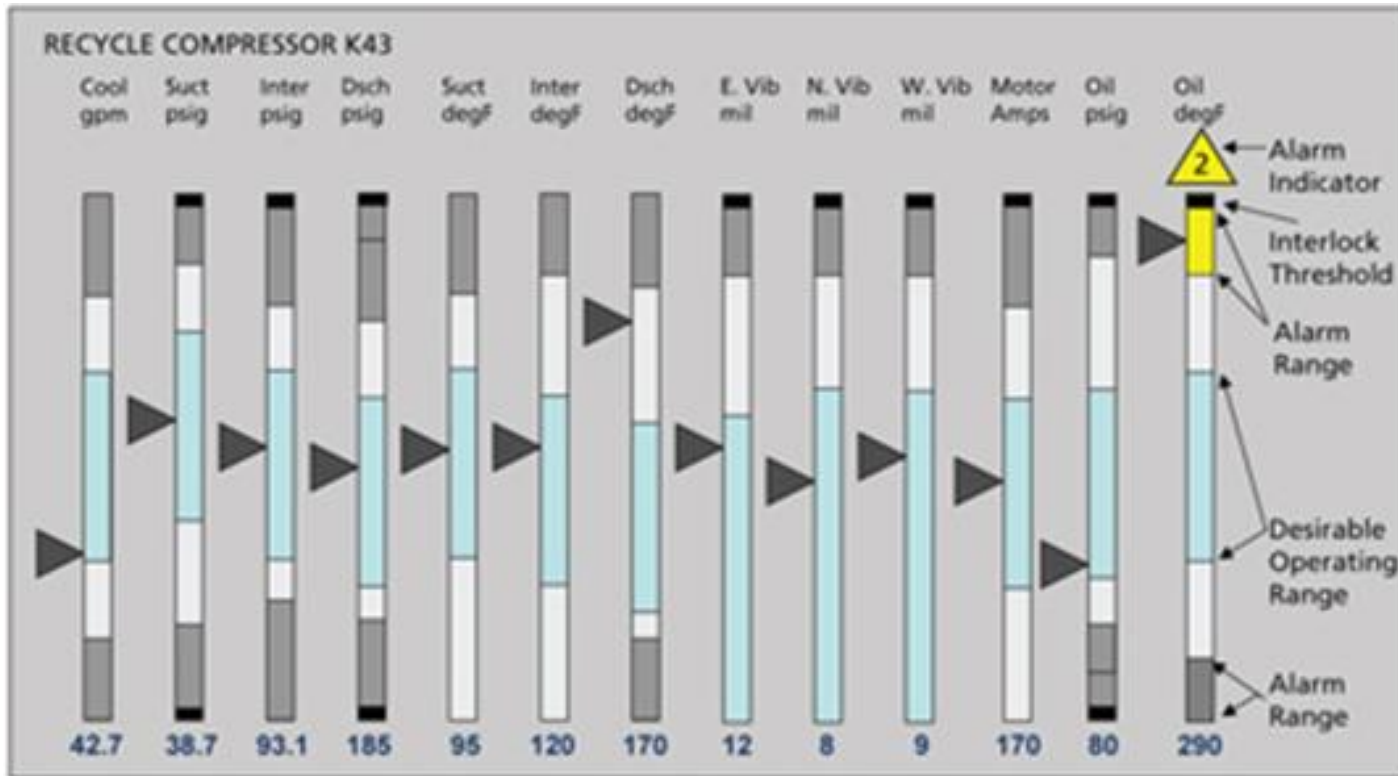
Складові частини системи ЛМІ оператора АСУТП

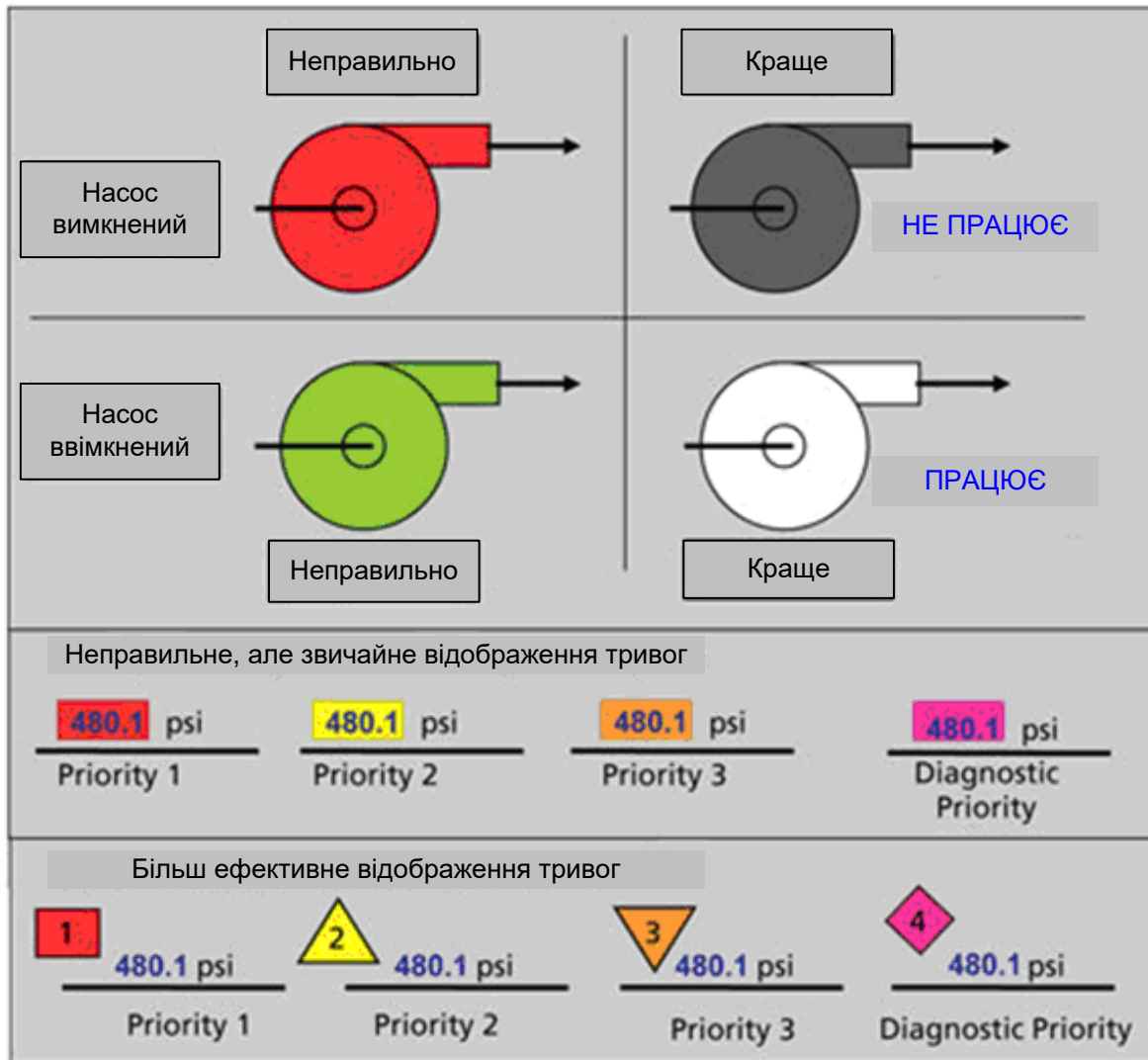
Типовой экран НМІ середины 90-х рр.

Рекомендації щодо аналогового відображення інформації на НМІ

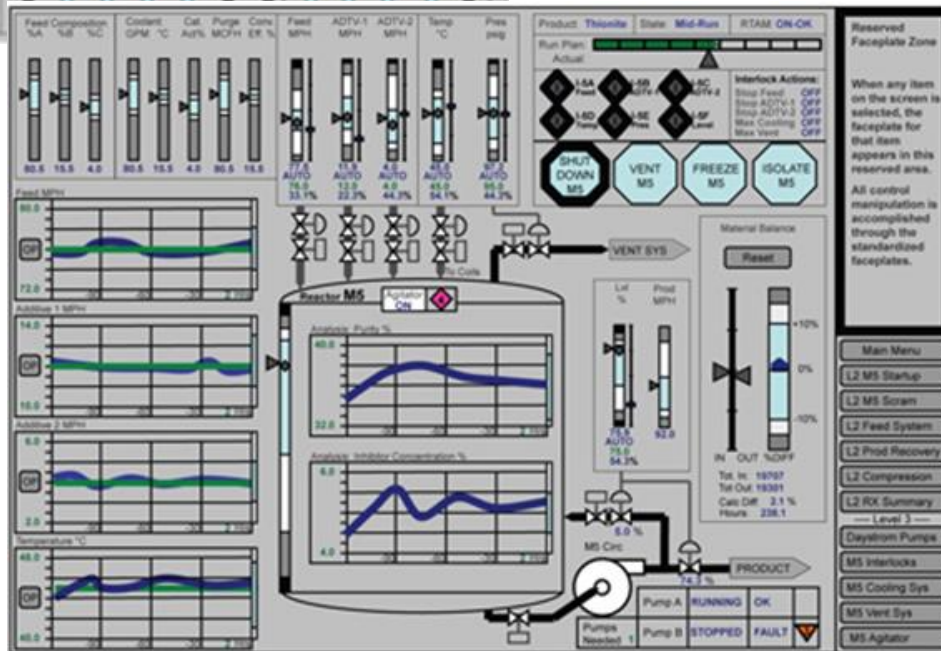
Рекомендації щодо багаторазового кодування й правильного використання кольору в НМІ

Рекомендації щодо ієрархії екранів графічного НМІ

Загальний екран процесів першого рівня

Приклад екрана процесів 2-го рівня

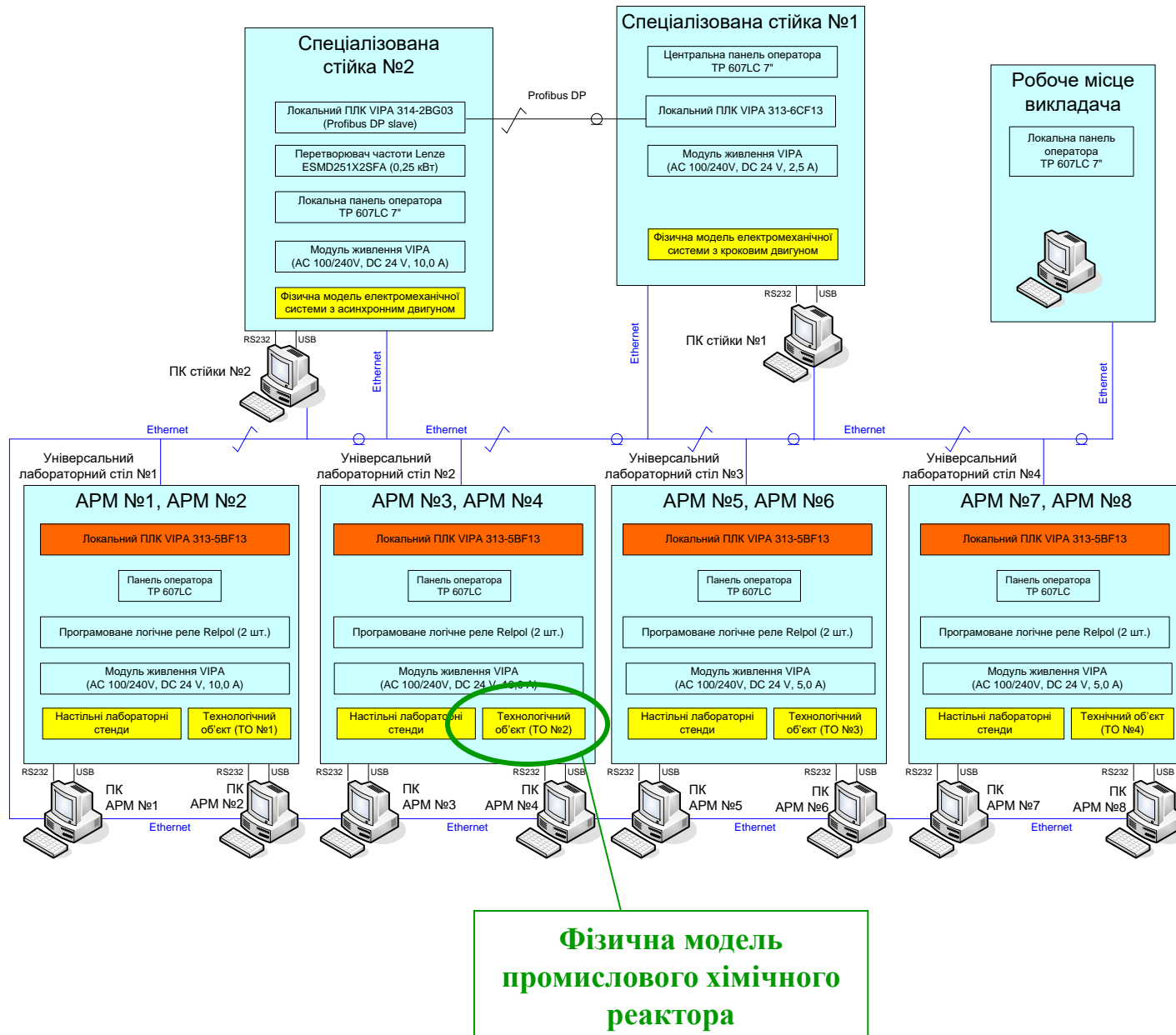
... екрани процесів 3-го рівня

Комп'ютеризована навчальна лабораторія кафедри «Автоматизації й комп'ютерних технологій» НУХТ (м. Київ)

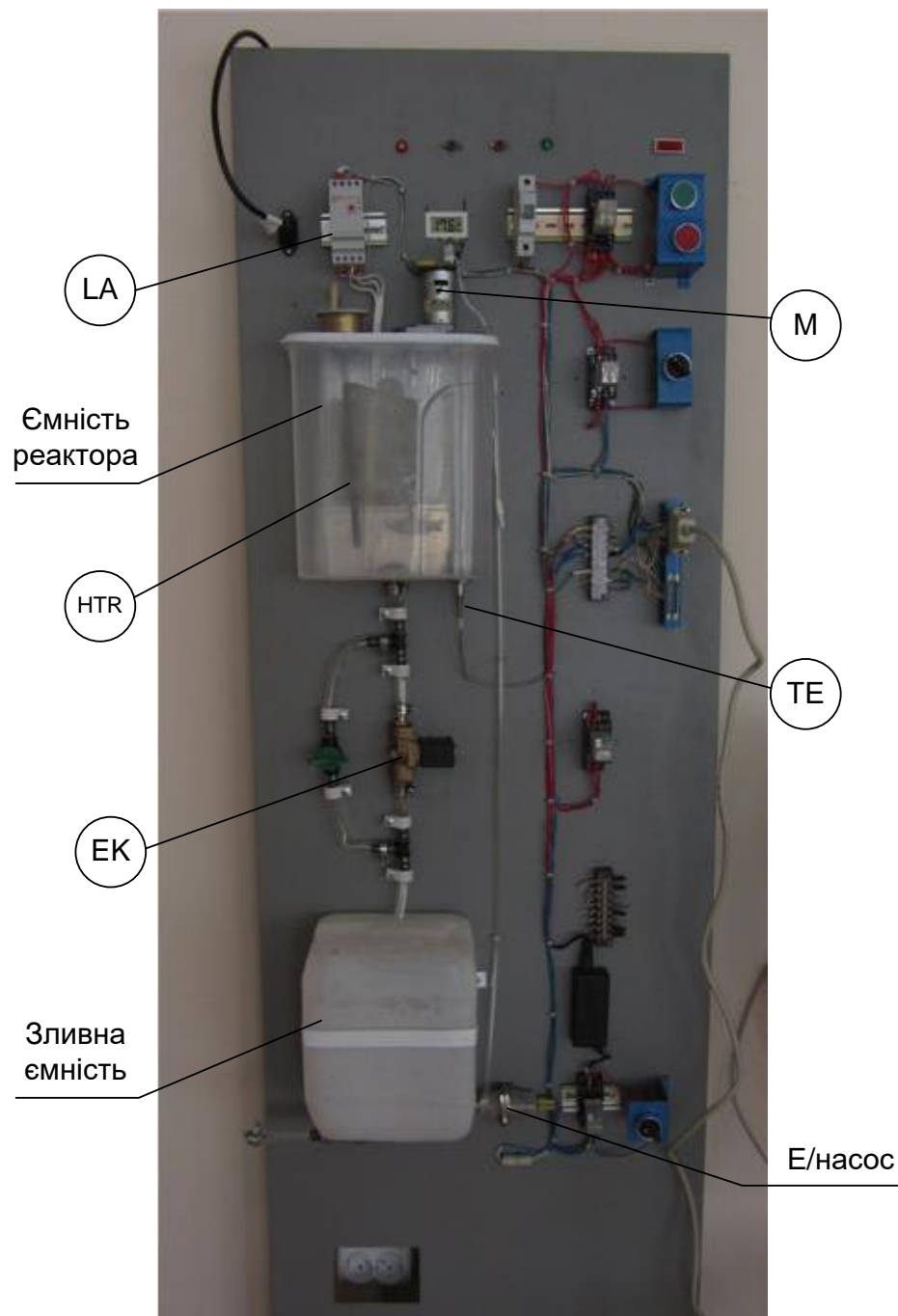
Загальна вартість встановленого обладнання лабораторії - до 18,0 тис. євро

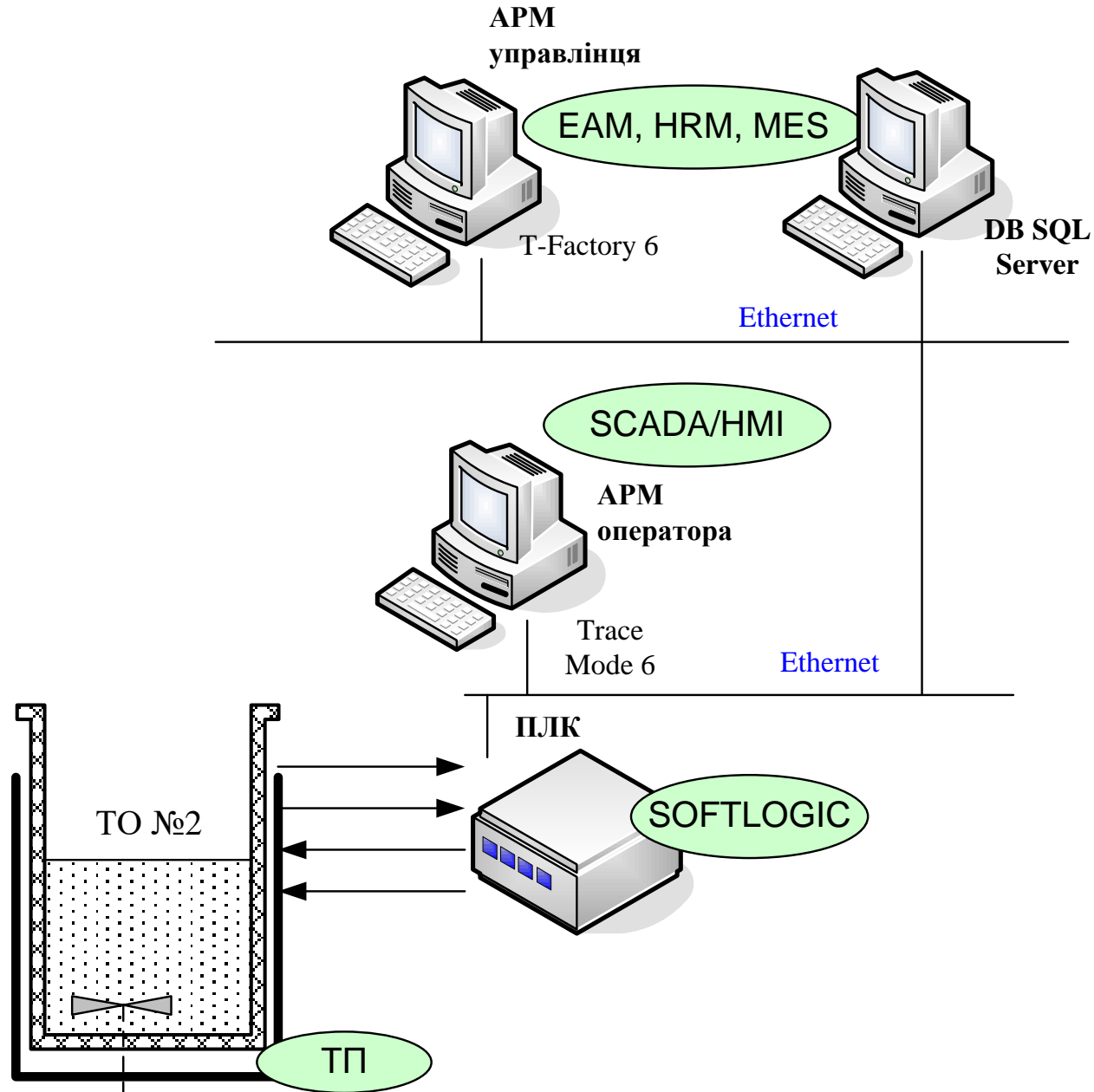
Універсальна лабораторна комп'ютеризована система ФКСА ВНТУ

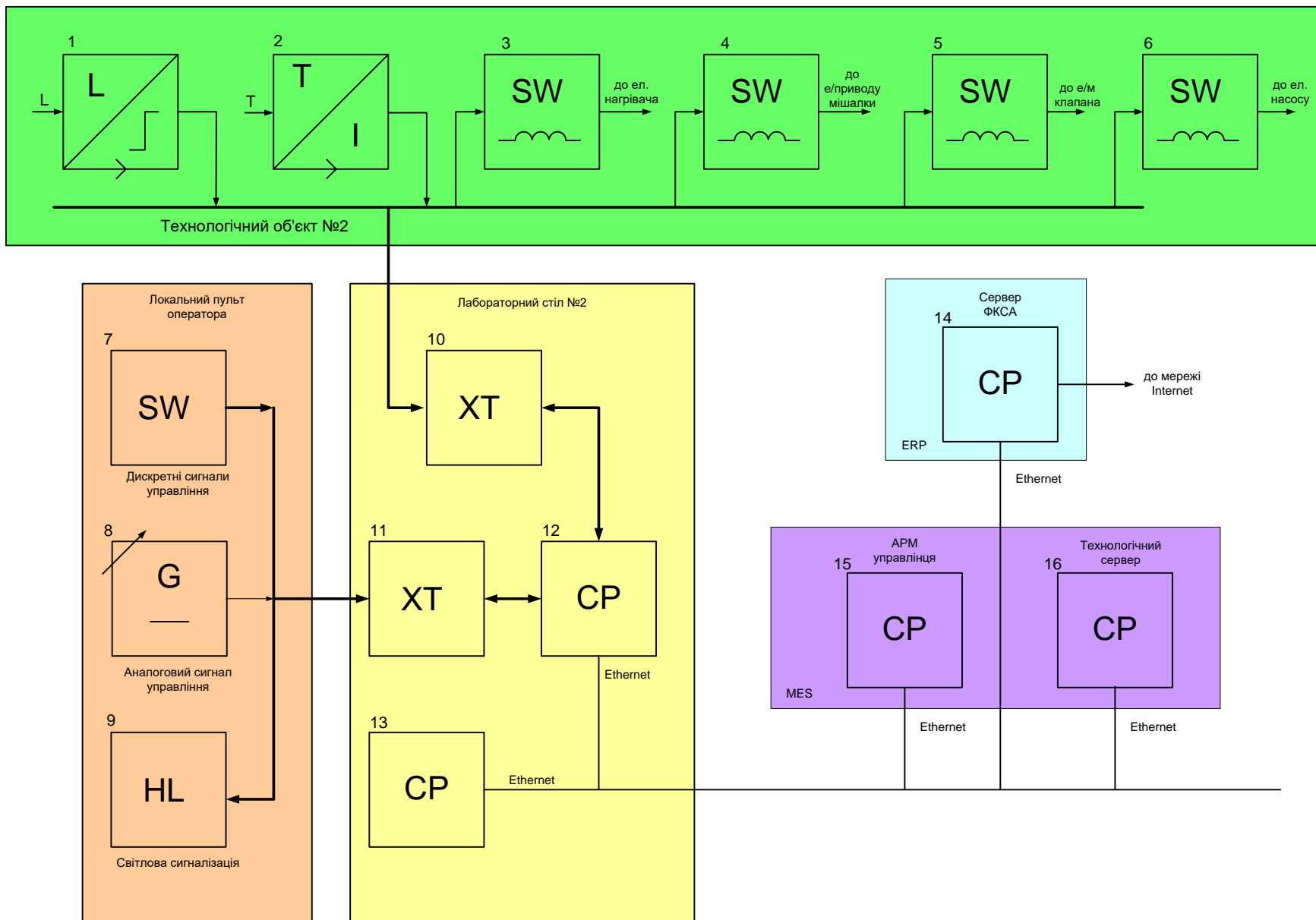
Загальний вигляд конструкції лабораторного технологічного об'єкту №2

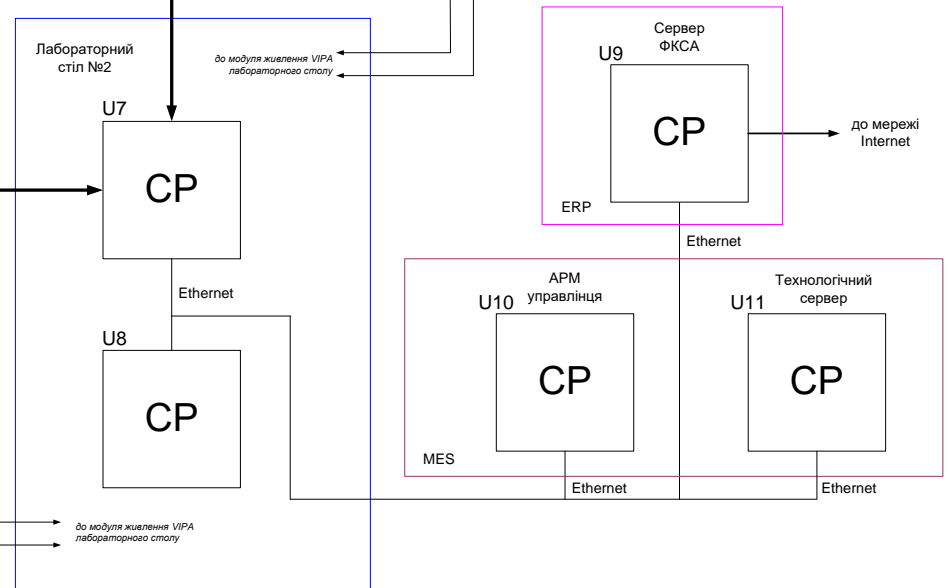
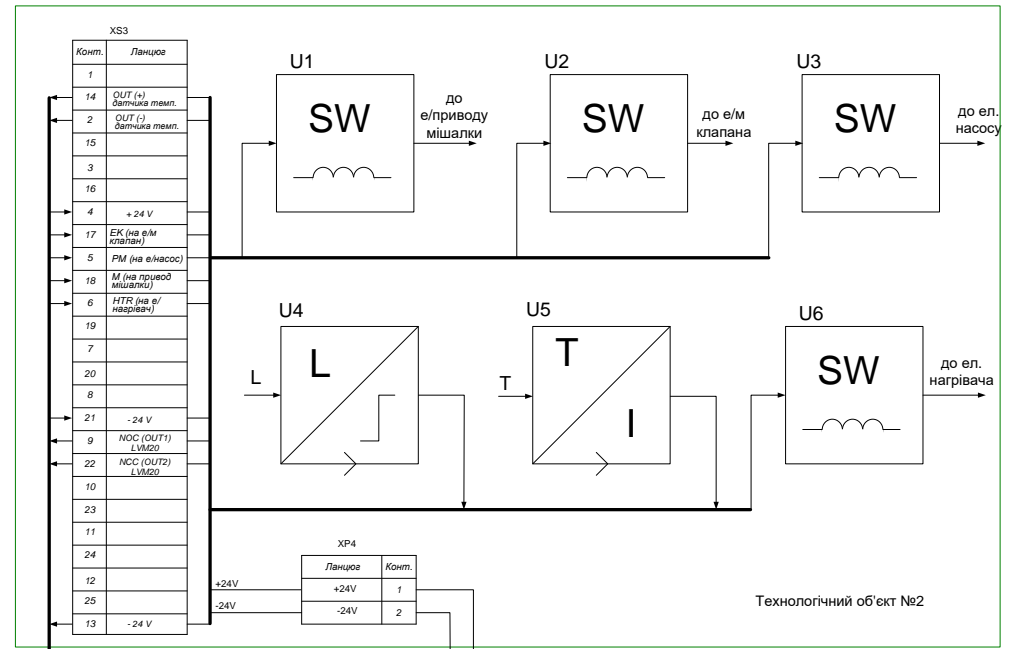
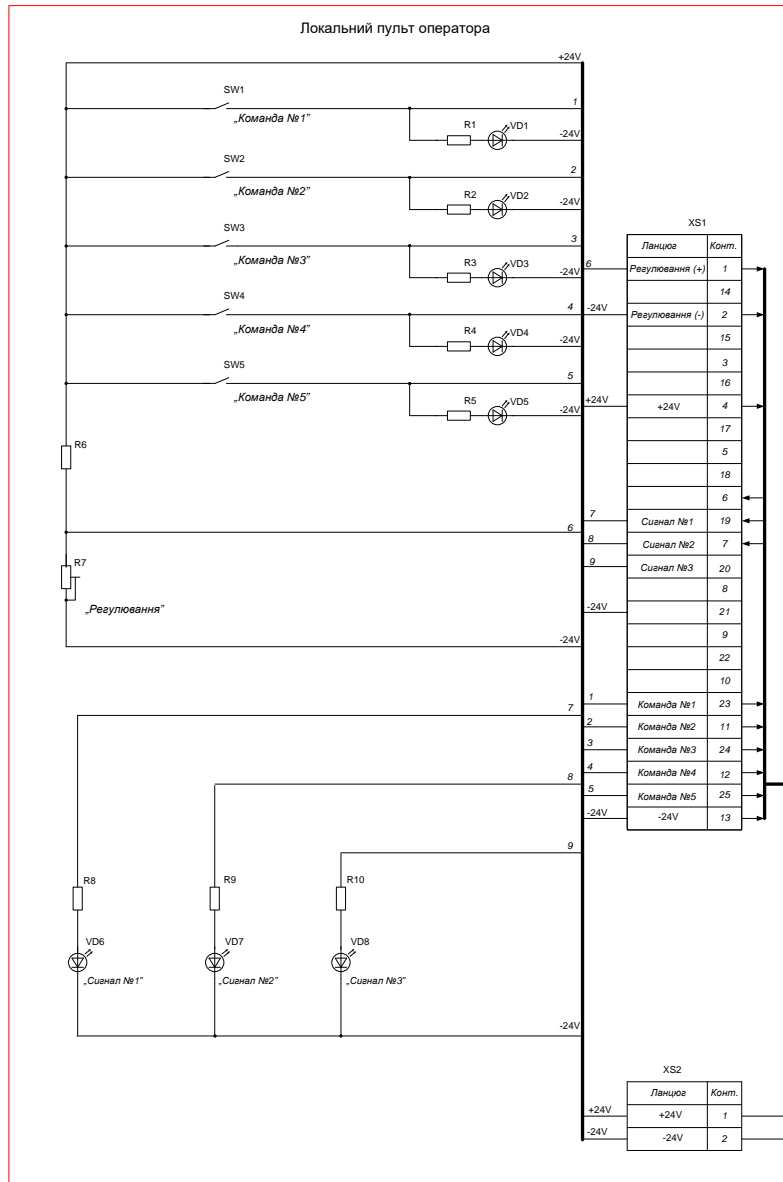
Загальна конфігурація нового комп'ютеризованого навчального засобу

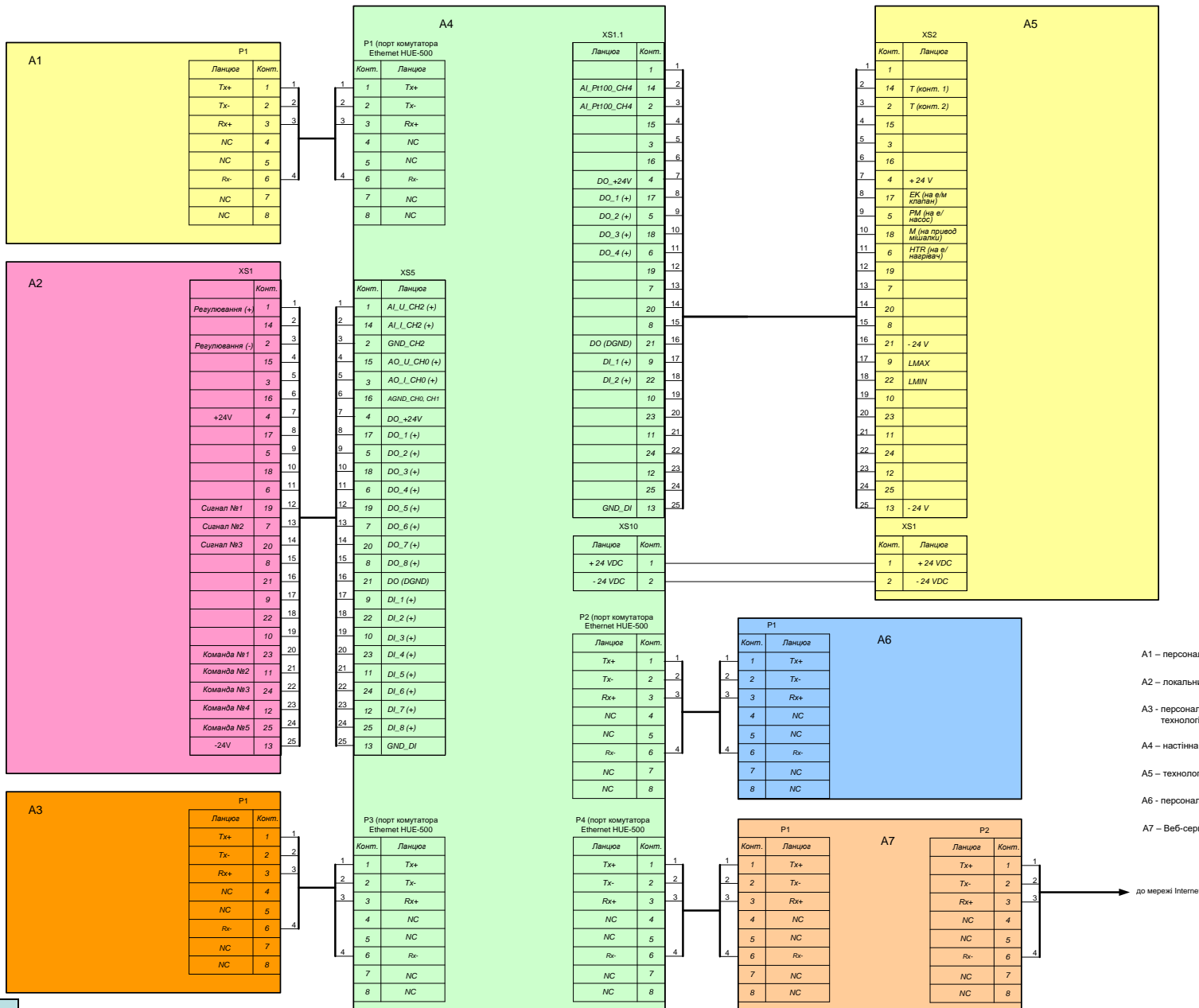
Комп'ютеризований навчальний засіб. Схема електрична структурна

Комп'ютеризований навчальний засіб. Схема електрична функціональна

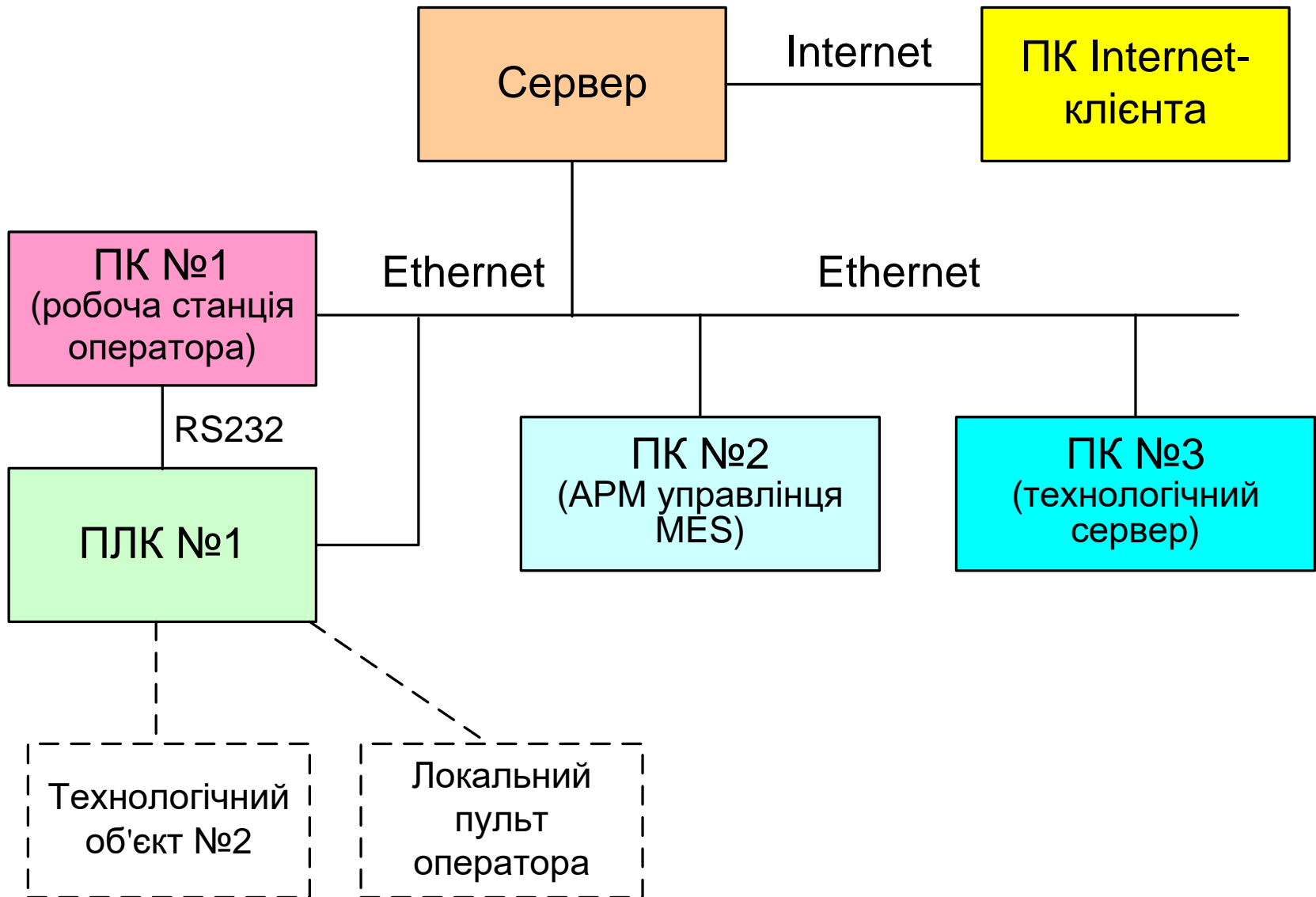

Комп'ютеризований навчальний засіб. Схема електрична підключення

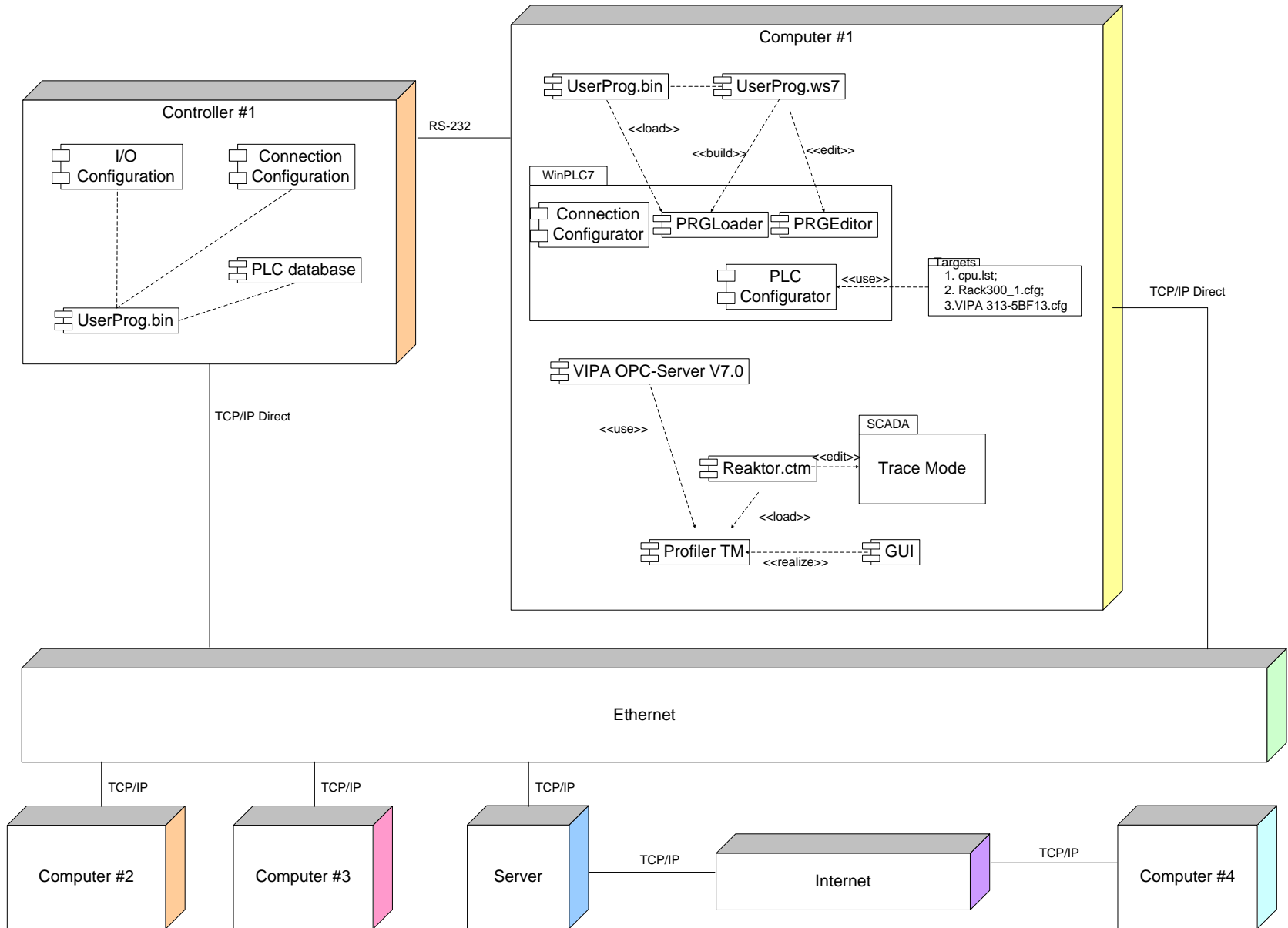

- A1 – персональний комп'ютер лабораторного столу №2;
- A2 – локальний пульт оператора;
- A3 - персональний комп'ютер, що виконує функцію технологічного серверу;
- A4 – настінна панель лабораторного столу №2;
- A5 – технологічний об'єкт №2;
- A6 - персональний комп'ютер АРМ викладача;
- A7 – Веб-сервер лабораторії;

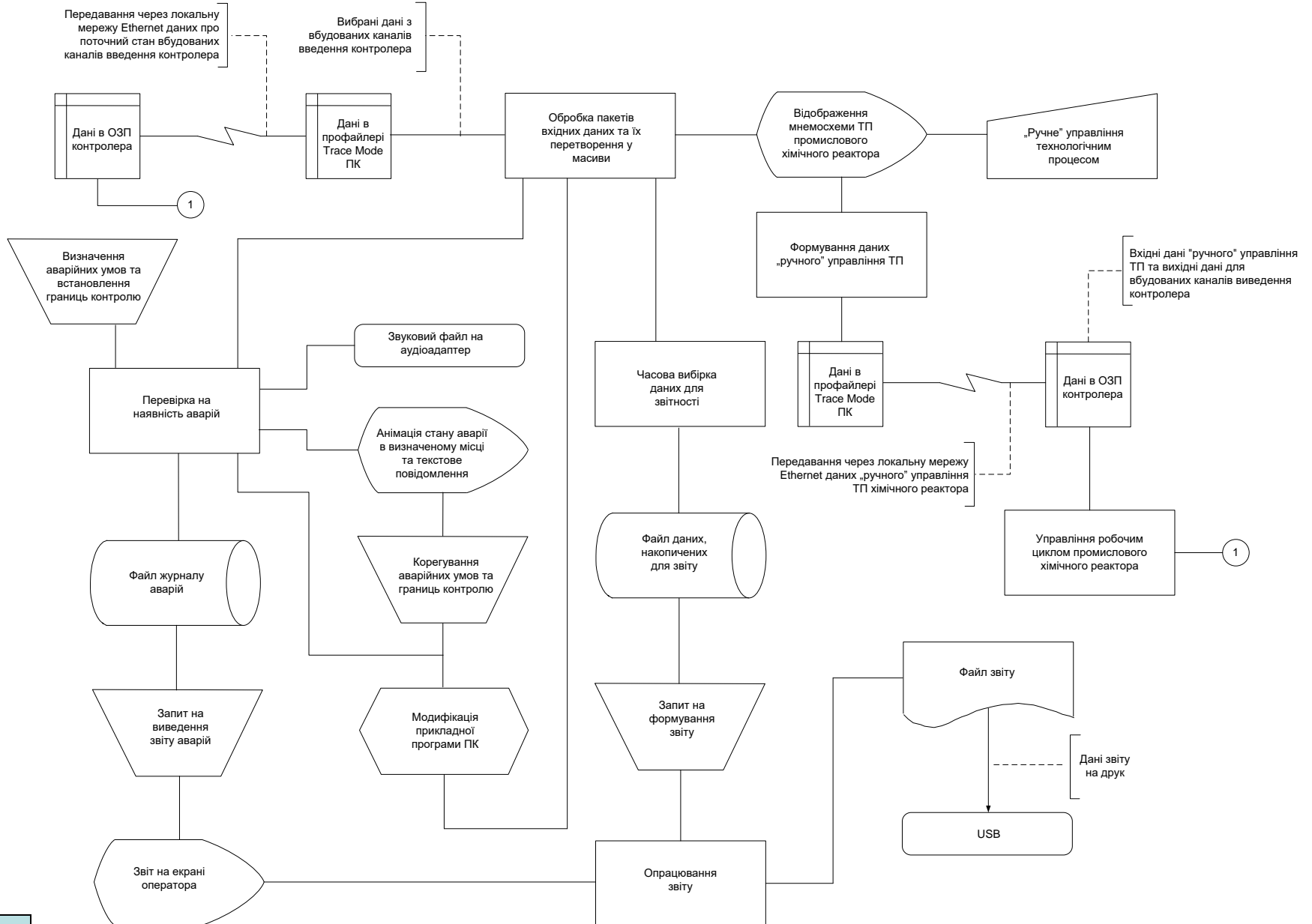
Обчислювальні ресурси вибраної конфігурації навчального засобу

Архітектура програмного забезпечення навчального засобу

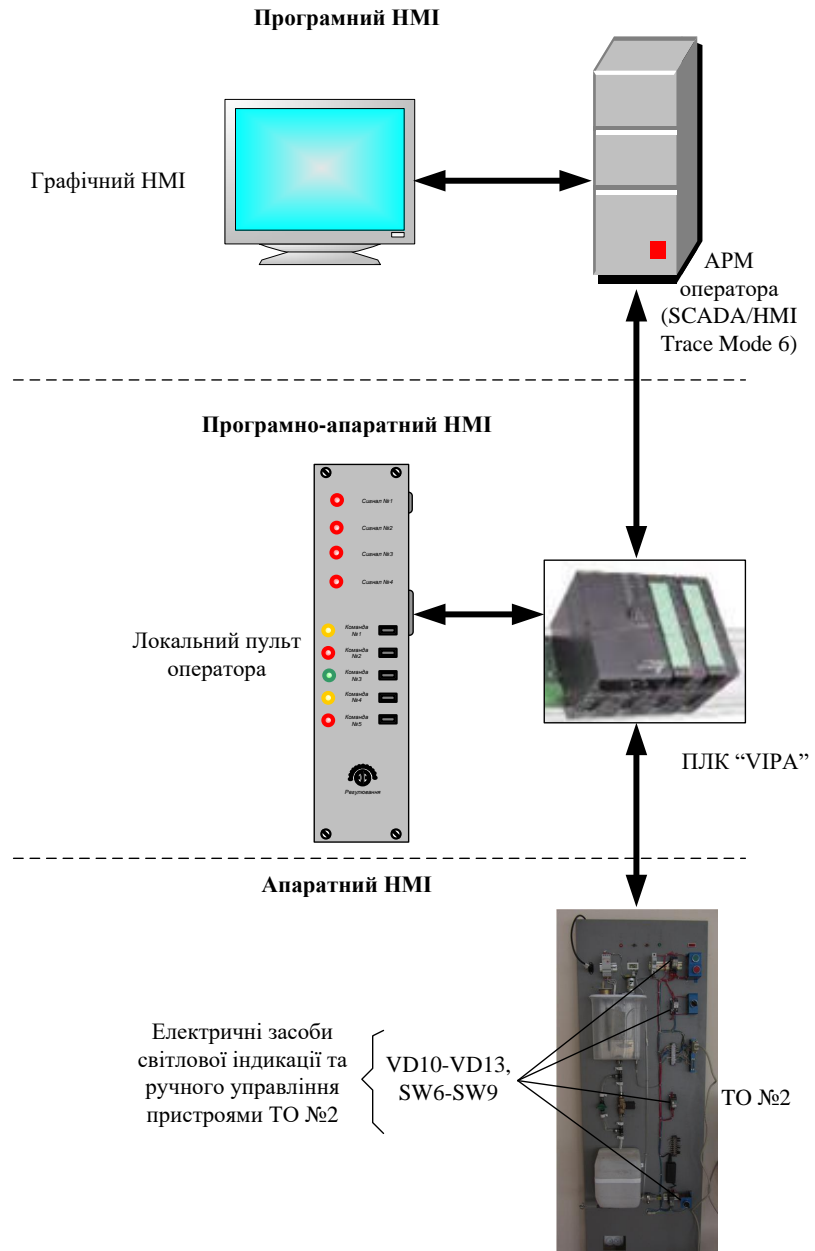

Комп'ютеризований навчальний засіб. Схема даних

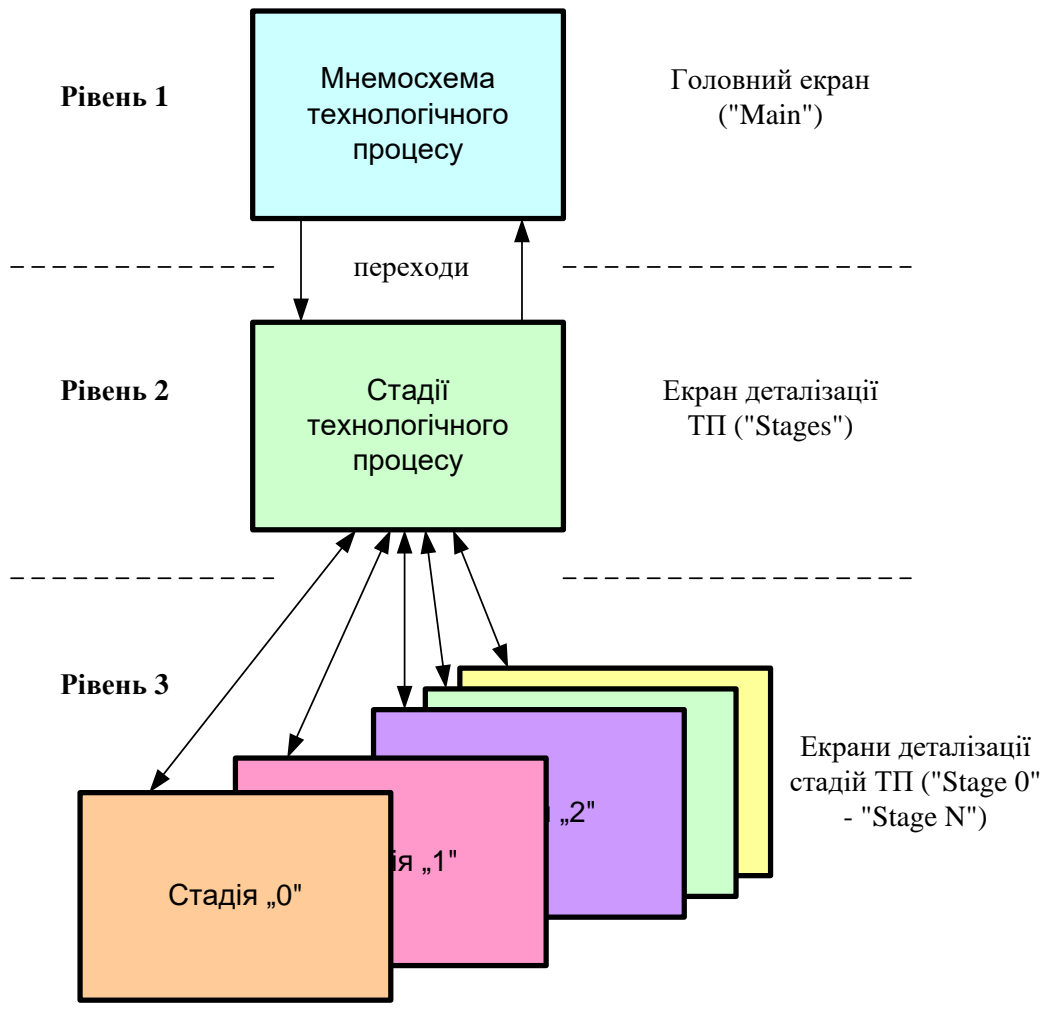
Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Загальна структура HMI системи управління

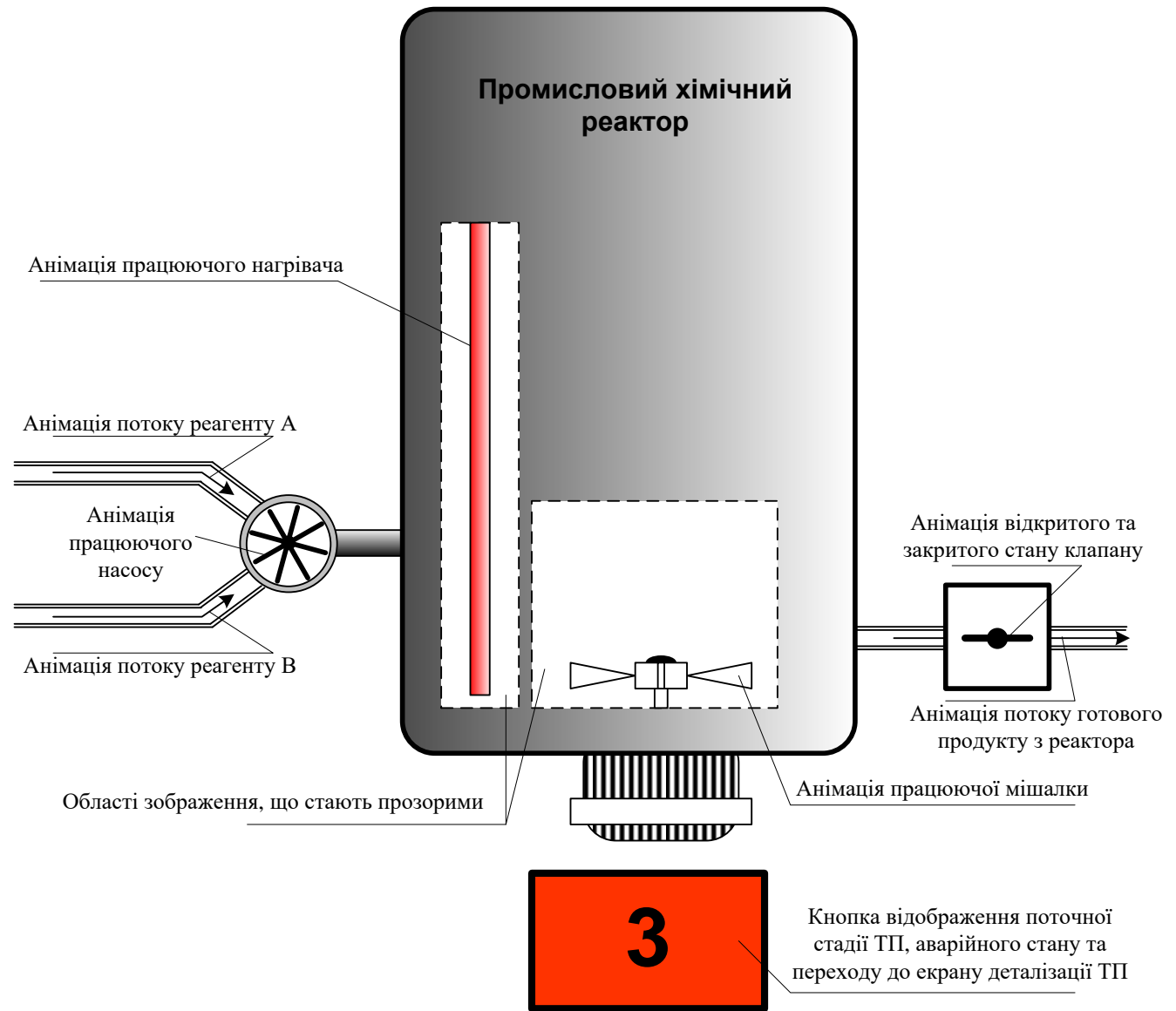
Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Структура графічного НМІ системи управління

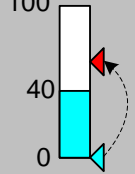
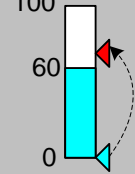
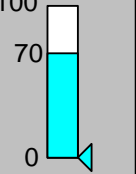
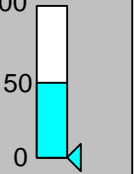

Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Проект головного екрану "Main"

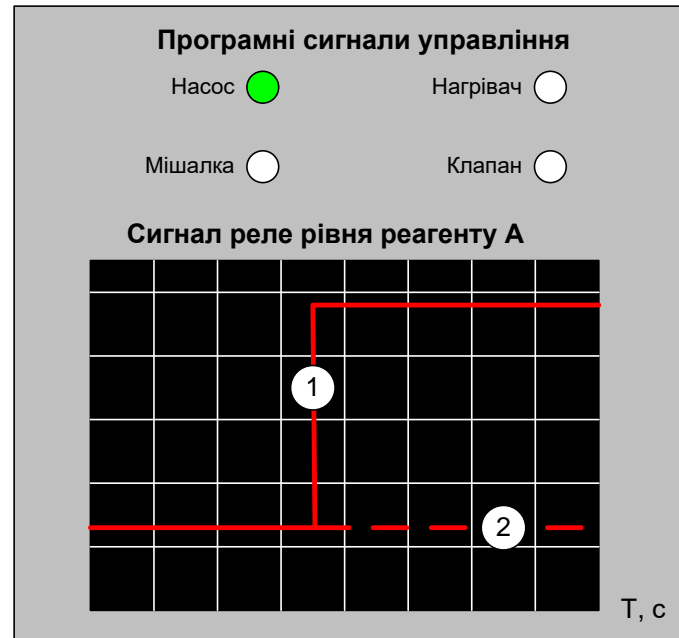
Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Проект екрана деталізації ТП "Stages"

Старт	Насос	Мішалка	Насос	Нагрівач	Клапан
	Тривалість 100			Температура 100 60 0 Тривалість 100 70 0	Тривалість 100 50 0
0	1	2	3	4	5
	деталізувати		деталізувати	деталізувати	деталізувати

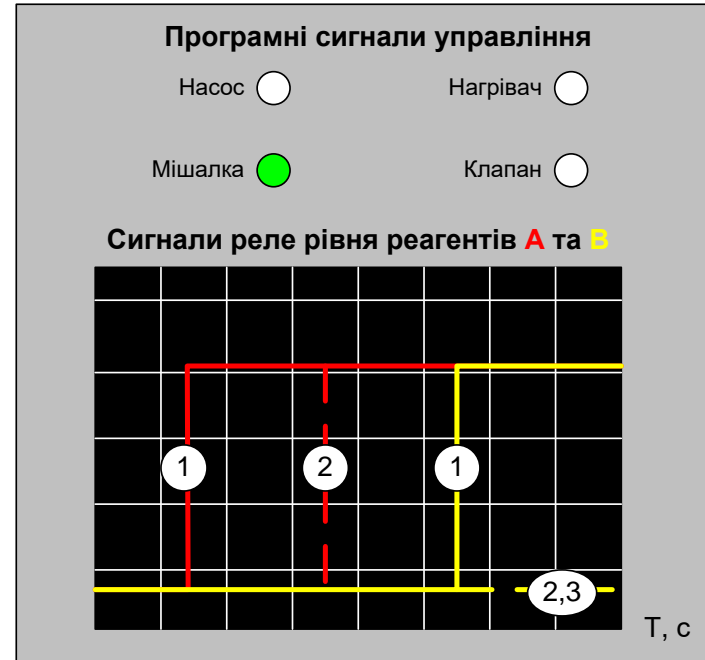
Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Проект екрану деталізації стадії "Stage 1"

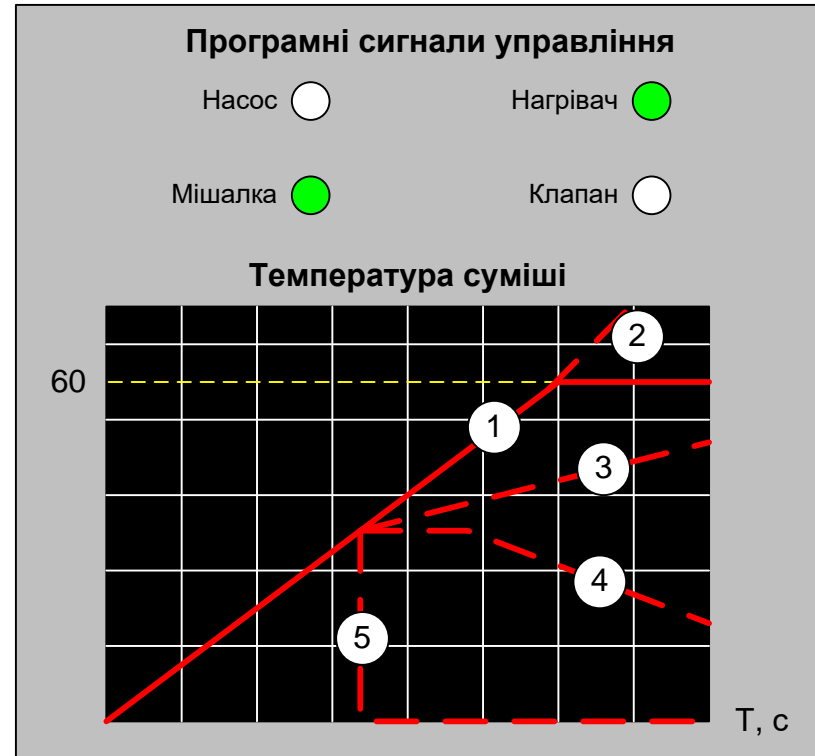

Проектування людино-машинного інтерфейсу системи управління

Проект екрану деталізації стадії "Stage 3"

Проект екрану деталізації стадії "Stage 4"

Проектування програмного забезпечення ПЛК "VIPA" АСУТП

Station-Offline---PLC_2

Slot	Module	Order No.	MPI address	I address
1	PS 307 10A	6ES7 307-1KA00-QAA0		
2	CPU 313SC SPEED7	6ES7 313-5BF13-QAB0	2	
-2.2	DI/DO			0 - 2
-2.3	AI/AO			752 - 761
-2.4	Count			
3	IM 360	6ES7 360-3AA0		

Properties Ethernet-Interface

Parameters: Set MAC address/use ISO

MAC-Address:

IP-protocol is being used

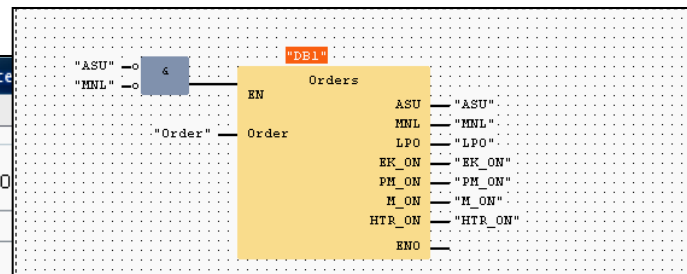
IP-Address: IP-Address Router:

Subnet mask:

Subnet:

Use router

Buttons: New subnet, Subnet properties, Delete subnet

Properties AI/AO300

General | Addresses | Inputs | Outputs

Enable

Diagnostic Interrupt Hardware interrupt when limit exceeded Hardware interrupt

Scan cycle time for A/D conversion: ms

Input	0	1	2
Diagnostic			
Group Diagnostics:	☐	☐	☐
with check for wire break:	☐	☐	☐

Measuring

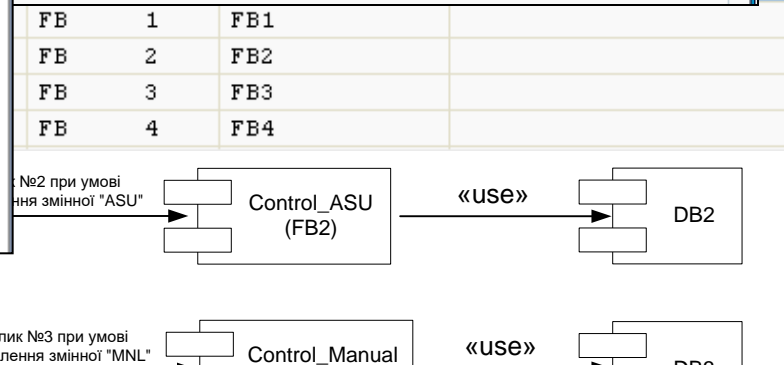
Type of Output:

Output range:

Position of measuring range Selection Module:

Edit project:

- MYPROG.WS7 (Solution)
 - MYPROG
 - Blocks
 - Symbolic
 - Vars
 - Documentation
 - Hardware stations
 - Create new
 - PLC_2
 - PLC Online

SymbolTable.SEQ

Symbol	Address	Type
11	Outputs	
12	EK Q 0.0	BOOL
13	PM Q 0.1	BOOL
14	M Q 0.2	BOOL
15	HTR Q 0.3	BOOL
	DAlarm_1 Q 0.4	BOOL
	DAlarm_2 Q 0.5	BOOL
	DAlarm_3 Q 0.6	BOOL

SymbolTable.SEQ

Symbol	Address	Type	Symbol - Comment
1	Inputs		
2	Regul_U IW 7	WORD	Аналогове управління з пульта оператора
3	T IW 11	WORD	Сигнал температурного датчика
4	LMAX I 0.0	BOOL	Сигнал максимального рівня рідини
5	LMIN I 0.1	BOOL	Сигнал мінімального рівня рідини
6	DCont_1 I 0.3	BOOL	Сигнал №1 з пульта оператора
7	DCont_2 I 0.4	BOOL	Сигнал №2 з пульта оператора
8	DCont_3 I 0.5	BOOL	Сигнал №3 з пульта оператора
9	DCont_4 I 0.6	BOOL	Сигнал №4 з пульта оператора
10	DCont_5 I 0.7	BOOL	Сигнал №5 з пульта оператора

Сигнал тривоги №3 на пульт оператора

Проектування OPC-сервера робочої станції оператора АСУТП

The image displays the OPC-Editor software interface with several configuration windows open:

- Create network:** A dialog box for setting up a network. The Name is "Lab_net". The Type is "Read/Write over TCP/IP".
- OPC-Editor:** The main application window showing a project tree with "OPC-Project", "Lab_net", and "PLC_2". A Properties window for "Lab_net" shows:

Property	Value
Network type	
Filename	
Local IP address	
- Create PLC:** A dialog box for creating a PLC. The Name is "PLC_2".
- OPC-Editor Properties:** A Properties window for "PLC_2" showing:

Property	Value
Filename for Tags	PLC_2.csv
PLC type	S7
Local port no. read	0
Local port no. write	0
Remote IP address	140.80.0.1
Remote port no. read	1
Remote port no. write	2
- Tag Table:** A table listing tags and their properties:

Tag	Destination	Access right	Simulation	Comment
Order	MB0	RW		Байт наказу з ПК
TZ_PC	MW1	RW		Слово значення заданої температури
T	IW0	RO		Слово поточної температури рідини
Regul_U	IW1	RO		Слово аналогового регулювання з ЛПО
ASU	MX0.0	RO		Біт вибору автоматизованого управління
MNL	MX0.1	RO		Біт вибору ручного управління
LPO	MX0.2	RO		Біт дозволу ЛПО
LMAX	IX0.0	RO		Біт сигналу максимального рівня
LMIN	IX0.1	RO		Біт сигналу мінімального рівня
DCont_1	IX0.3	RO		Біт стану сигналу №1 з ЛПО
DCont_2	IX0.4	RO		Біт стану сигналу №2 з ЛПО
DCont_3	IX0.5	RO		Біт стану сигналу №3 з ЛПО
DCont_4	IX0.6	RO		Біт стану сигналу №4 з ЛПО
DCont_5	IX0.7	RO		Біт стану сигналу №5 з ЛПО
EK	QX0.0	RO		Біт сигналу вмикання в/м клапану
PM	QX0.1	RO		Біт сигналу вмикання в/насосу
M	QX0.2	RO		Біт сигналу вмикання мішалки
HTR	QX0.3	RO		Біт сигналу вмикання в/нагрівача
DAlarm_1	QX0.4	RO		Біт сигналу тривоги №1 на ЛПО
DAlarm_2	QX0.5	RO		Біт сигналу тривоги №2 на ЛПО
DAlarm_3	QX0.6	RO		Біт сигналу тривоги №3 на ЛПО

Проектирование программного обеспечения ПК оператора АСУТП

Order

The screenshot displays the OPC Browser application interface. It is divided into several main sections:

- Выбрать сервер OPC (Select OPC Server):** A tree view showing local and network servers. Under "Локальный компьютер", several servers are listed, including "VIPA.OPCServer".
- Выбрать переменные OPC (Select OPC Variables):** A list of variables under the "PLC_2" server. The "Order" variable is currently selected.
- Основные (Main):** Configuration fields for the selected variable:
 - Имя (Name): Order
 - Кодировка (Encoding): TW0
 - Комментарий (Comment):
- Параметры (Parameters):** Fields for "Сервер" (Server: VIPA), "CLSID" ({82E1...), "Идентификатор" (Identifier), "Режим" (Mode), "Направление" (Direction), and "Формат" (Format).
- Навигатор проекта (Project Navigator):** A tree view of the project structure, including folders like "Система", "Источники/Приемники", and "Библиотеки_компонентов".
- Grids:** Three grids at the bottom of the window display lists of variables with checkboxes, such as "Order", "ASU", "MNL", "TZ_PC", "Regul_U", "T", "LPO", "LMAX", "LMIN", "DAlarm_1", "DAlarm_2", "DAlarm_3", "DCont_1", "DCont_2", "DCont_3", "DCont_4", "DCont_5", "EK", "PM", "M", "HTR", and "DAlarm_1".